

ȘEDINȚA NR. 1 A GRUPULUI DE LUCRU PENTRU EVALUAREA DE MEDIU A „STRATEGIEI MINIERE A ROMÂNIEI, 2017 – 2035”

MINUTA	08 FEBRUARIE 2017	ora 10.00
LOCAȚIA	Ministerul Economiei	
PARTICIPANȚI	Reprezentanți ai ministerelor, agențiilor, instituțiilor de învățământ, de cercetare și de specialitate, potrivit tabelului anexat	
SUBIECTE	1.Principiile și metodologia grupului de lucru; 2.Puncte de vedere referitoare la procedura de evaluare de mediu a „STRATEGIEI MINIERE A ROMÂNIEI, 2017 – 2035”	

În preambulul ședinței participanților li s-a solicitat înscrierea datelor de contact în tabelul de participare.

Dl Găman Mihai Sorin urează bun venit participanților și își exprimă dorința unei bune colaborări, pentru a se redacta un document complet, care să fie propus pentru adoptare prin hotărâre de guvern și care, să fie folositor și acceptat de către toate instituțiile și „actorii” din domeniul resurselor minerale.

Având în vedere că, activitatea este coordonată de către Ministerul Mediului, dă cuvântul dnei Gabriela Osiceanu, pentru a explica procedura și modul în care se va lucra.

Dna Osiceanu Gabriela salută participanții grupului de lucru, constituit în baza H.G. nr.1076/2004 pentru planuri și programe, pentru a demara evaluarea de mediu a „Strategiei Miniere a României, 2017 – 2035”.Invită participanții să se prezinte și să indice instituțiile la care lucrează.

„Strategia Minieră a României, 2017 – 2035” este un document dezvoltat, cu informații actuale, la nivel macro, pe termen lung, care își propune să planifice industria din domeniul resurselor minerale și indică pașii, care trebuiesc făcuți în domeniul protecției mediului și dezvoltării durabile. În urma unei prime analize, strategia se încadrează în prevederile art.5, alin.2 din H.G.1070/2004, care definește cadrul de aplicare a unor titluri de proiecte, ce se găsesc enumerate în anexele 1 și 2 ale „Directivei 2011 privind evaluarea unor proiecte publice și private în domeniul mediului”.

Procedura se va continua cu etapa de „definitivare a proiectului de strategie și de realizare a raportului de mediu” și apoi, cu etapa de „analiză a calității raportului de mediu”.

Rolul grupului de lucru este, pe de-o parte, de a stabili domeniul și nivelul de detaliu al informațiilor, care vor fi incluse în raportul de mediu, iar pe de alta, de a analiza efectele strategiei asupra factorilor de mediu și de a definitiva proiectul de strategie.

În momentul în care se va obține o strategie finală, aceasta nu va mai fi modificată.

Se va desfășura o dezbatere publică, precizând că, în momentul de față, strategia este publicată pe site-urile Ministerului Economiei și Ministerului Mediului.

Probabil vor fi constituite două, trei subgrupuri de lucru, iar la finalizarea procedurii de achiziție a consultantului de mediu, se va putea merge mai departe cu activitatea de evaluare de mediu.

Adresează rugămintea dlui Mihai Sorin Găman să facă prezentarea strategiei, iar pe măsura acestei prezentări, funcție și de competențele instituțiilor de care aparțin, membrii grupului de lucru să-și facă o proiecție asupra obiectivelor și cerințelor, cu propuneri, în vederea dezvoltării documentului.

Dl Găman Mihai Sorin solicită participanților să se prezinte, pe măsură ce vor lua cuvântul, în vederea întocmirii minutei de ședință.

Este o primă întâlnire, în care se va stabili modalitatea în care se va lucra, se va întocmi un grafic de

lucru și de comun acord, se vor stabili pașii următori.

Precizează modul în care s-a lucrat la întocmirea strategiei în cursul anului 2016.

S-a plecat de la ideea că România nu are o strategie valabilă în momentul de față, ultima strategie a fost cea pentru perioada 2004 – 2010.

Au fost elaborate mai multe variante, (2009, 2010, 2012) care, din motive ce nu țin de Ministerul Economiei, nu au fost promovate niciodată. În prezent există draftul de strategie 2016.

Singura strategie minieră aprobată prin hotărâre de guvern, cea 2004 – 2010, a fost întocmită inclusiv cu consultanții Băncii Mondiale, dar ea corespundea acelei faze de regres a industriei miniere, în care se pune un accent mare pe închiderea minelor istorice și ecologizare, pe transformarea industriei miniere de stat și restructurarea de companii.

Acea fază a trecut, ulterior strategia s-a bazat, ca modalitate de elaborare, pe alte principii, în concordanță cu cele aplicate în Uniunea Europeană, vizându-se toate fazele industriei miniere, adică de la cercetarea științifică, cercetarea geologică, exploatarea, valorificarea resurselor și până la închiderea minelor, ecologizarea acestora și monitorizarea postînchidere, deci pe tot ciclul de viață al activității miniere.

După perioada în care vechea strategie nu a mai fost valabilă, s-a lucrat la o nouă strategie, care a fost redactată în trei forme consecutive, ultima variantă este aliniată la strategiile țărilor europene, dezvoltate în domeniu, (Finlanda, Suedia etc.) unde, în ceea ce privește activitatea minieră, partea de dezvoltare durabilă și de mediu sunt prezente în mod semnificativ..

S-a dorit ca, la elaborarea strategiei, să participe un colectiv cât mai larg și astfel, s-a constituit un grup interministerial, format din reprezentanți ai mai multor instituții, o parte din aceștia sunt și astăzi prezenți, în cadrul grupului pentru evaluarea de mediu a strategiei.

S-a plecat de la premisa, că trebuie angrenate instituțiile de învățământ, institutele de cercetare și Academia Română, astfel încât, tot ceea ce se vehiculează în spațiul public, prin instituțiile centrale sau științifice, să aibă concordanță și coerență. Apreciază și mulțumește reprezentanților institutelor de cercetare și Academiei Române, din grupul de lucru, pentru participarea la elaborarea strategiei.

Consideră că au fost prinse toate conceptele la nivel științific și practic, în grupul de lucru au participat companii de stat, private și patronate semnificative din industria minieră.

A fost elaborat astfel draftul de strategie, iar ceea ce va rezulta din dezbaterile de la prezenta ședință, se va afișa pe site și se va pune în dezbatere publică, inclusiv planificarea strategică, anexă la strategie, astfel încât, pe această procedură care va fi desfășurată, acestea să poată fi promovate simultan, prin hotărâre de guvern.

După terminarea introducerii, trece la expunerea principiilor de elaborare și a conținutului strategiei.

Strategia minieră este elaborată la modul general, nu pe proiecte punctuale, întrucât industria minieră, spre deosebire de alte domenii de activitate economică, nu beneficiază de sprijinul proiectelor finanțate din surse bugetare sau surse de natura fondurilor europene.

Este o industrie care nu beneficiază de ajutor de stat și ca atare, ea este tratată la modul general, ca principii de dezvoltare, pe o anumită perioadă, astfel că nu se vor regăsi, proiecte punctuale.

Fiecare proiect minier se va supune legislației existente, cu obligația investitorilor de a parcurge toate etapele de autorizare de către instituțiile statului, în toate domeniile prevăzute (mediu, ape, sănătate, construcții, învățământ, cercetare, etc.).

În paralel cu strategia, este în curs de elaborare legea minelor, care va fi fundamental schimbată, se va face un grup de lucru în urma ședinței de guvern din această săptămână, când probabil va fi aprobată prin hotărâre comisia interministerială.

Marea majoritate a instituțiilor, reprezentate în prezentul grup de lucru, vor fi reprezentate și în celelalte grupuri de lucru ce se vor constitui: pentru legea minelor, legea apelor minerale și legea redevențelor.

În paralel cu evaluarea de mediu a strategiei, va fi elaborat un pachet de reglementări ale industriei

miniere.

Principiile strategiei miniere sunt cele ale dezvoltării durabile, ale obligațiilor de mediu – „poluatorul plătește”, ale dezvoltării prioritare a cercetării științifice și geologice, urmând ca pe baza acestora, investitorii să-și aleagă modalitățile în care să-și dezvolte propriile proiecte miniere pe teritoriul României.

Pachetul legislativ care se va lega de această strategie, inclusiv baza de date la nivel național – și pe care ni le asumăm – vor fi dezvoltate pe baza planificării strategice în următorii 2 – 3 ani pentru a fi disponibile pentru investitori, în spiritul principiului transparenței.

Potrivit metodologiei stabilite, s-au desfășurat două dezbateri publice, una la Alba-Iulia și una la Baia-Mare, în zone cu tradiții miniere sau preponderent miniere, unde au fost invitați și ceilalți factori interesați care nu făceau parte din grupul de lucru, autorități locale și O.N.G.-uri.

Au avut loc discuții și cu O.N.G.-uri mai puțin prietenoase cu activitatea de minerit, Mining Watch România sau Greenpeace, în aceste condiții s-a ținut cont de toate punctele de vedere exprimate de-a lungul perioadei în care s-a scris textul strategiei.

S-a ținut cont de documentele elaborate pe plan internațional și de ceea ce se discută în grupurile de lucru ale Comisiei Europene cu privire la activitățile miniere.

Începând cu întâlnirea din primăvara anului 2016 de la Viena, cu privire la resurse, modul de a aborda a domeniului s-a schimbat fundamental în Europa, pentru că se schimbă și modul în care sunt repartizate resursele, acolo unde mai există acces la resurse.

Europa trebuie să-și exploateze resursele proprii într-un mod mai intens, întrucât depinde de „zonele fierbinți” (zona Africii și alte zone de conflict) și există o dominare pe piață în ceea ce privește zona asiatică.

S-a ținut cont de strategia „Europa 2020”, de stimularea performanței, extragerea resurselor din surse interne, de problemele de mediu, de „Inițiativa privind materiile prime”. Pentru prima dată România, începând cu luna ianuarie 2017, are reprezentanți în grupurile de lucru de la Bruxelles.

S-a ținut cont de „Inițiativa privind transparența în industriile extractive”, și reprezentanții Băncii Mondiale au solicitat acest lucru, astfel încât, și celelalte legi referitoare la resursele minerale, la care se lucrează în acest moment, vor ține cont de principiul transparenței, astfel, Legea minelor are un capitol special de transparență, lucrat inclusiv cu O.N.G.-uri din domeniu.

Dă citire celor patru obiective generale ale strategiei.

Afirmă faptul că există transparență totală, iar toată lumea trebuie să înțeleagă ceea ce se urmărește cu această strategie, pentru a se preîntâmpina discuțiile ulterioare, referitoare la transparență.

Strategia are obiective specifice, din care rezultă măsuri și acțiuni.

Unul dintre obiective este cel al dezvoltării durabile, de urmărire a activității pe întregul ciclu de derulare al proiectelor miniere.

Orice proiect minier cu 3, 5, 15 ani de viață se încadrează în principiul dezvoltării durabile dacă crează plusvaloare, dacă impactul de mediu este mai mic decât beneficiile și dacă se respectă întreaga legislație. Orice proiect minier care respectă toate legile din România, crează locuri de muncă, dezvoltarea socială a zonei, este cu certitudine un proiect de dezvoltare durabilă.

Urmările exploatarea miniere trebuie să asigure condiții și generațiilor următoare.

Avem legislație care obligă investitorii minieri să respecte și să livreze perimetrele respective, cu toate cerințele de mediu impuse și acceptate de Statul Român, problema este ca toți să facă la fel, de aceea promovăm o strategie cu conceptul de cooperare între companiile miniere, autoritățile locale și autoritățile cu rol de reglementare pe absolut tot ciclul de viață minier.

Nu există legislație din domeniu în care investitorii minieri să nu-și ia angajamente față de comunitățile locale, inclusiv față de autorități. Problema va fi cât de capabil este statul să oblige investitorul să respecte aceste angajamente. În condițiile în care legislația actuală, ameliorată ulterior, este respectată, nu crede că ar exista cineva care nu ar vrea să-și dezvolte societatea pe aceste principii.

De aceea, prin acest proiect de strategie, prin pachetul de legi și ulterior, prin politica minerală, se încearcă să se schimbe imaginea despre această industrie.

Nu mai avem forță de muncă pregătită, fie că este vorba de muncă fizică, intelectuală sau de cercetare. S-au căutat soluții și direcții pentru implicarea institutelor de cercetare, pentru dezvoltarea părții de învățământ, de cercetare. La unele tehnologii suntem avansați, dar sunt sectoare din cercetare la limita supraviețuirii.

Sunt instituții fundamentale ale Statului Român în acest domeniu, care nu dispun de specialiști cu pregătire minieră (A.N.R.M., Ministerul Economiei, Ministerul Energiei).

Sunt mulți experți și la Academia Română și în alte instituții ale statului, în comisii, prezenți în organisme internaționale, dar din „spate” nu mai vine nimic.

Este o criză de specialiști în domeniu, fapt pentru care în strategie acest obiectiv a fost tratat cu prioritate.

Cu toate că nu există o criză de resurse minerale, România și-a închis lanțul de prelucrare a resurselor, însă poate va fi remediat acest lucru.

Cerințele de dezvoltare durabilă au fost luate în calcul, sunt cele unanim acceptate în comunitatea internațională, inclusiv în zonele de minerit:

- folosirea durabilă a resurselor;
- echitatea și eradicarea sărăciei;
- responsabilități comune, dar diferențiate pe fiecare actor în parte;
- participarea publică și accesul la informații;
- principiul precauției;
- buna guvernare;
- integrarea mediului.

S-a discutat cu O.N.G.-urile și s-a stabilit de principiu, ca fiecare să aibă argumente în ceea ce susține, pentru că putem fi de-o parte și de alta a „baricadei”, dar nu într-un mod extremist, ci bazat pe argumente.

Se urmărește, de asemenea, demontarea modului în care este perceput mineritul în țara noastră, deoarece, de exemplu, tehnologia pe bază de cianuri în extragerea aurului este cea mai bună în lume și nu există alta care să o concureze, sunt tehnologii mult mai nocive în momentul de față.

La Comisia europeană s-au elaborat ghiduri, spre exemplu „Natura 2000”, în care se explică modul în care se lucrează în aceste zone protejate.

Ideile extremiste ar trebui să dispară întrucât fiecare în domeniul său de activitate a introdus restricții, ori strategia tocmai acest lucru încearcă să aducă în vedere: Statul Român să ia cele mai bune decizii pentru a se dezvolta.

Trebuie să avem respect pentru mediu și comunitate. Mai este nevoie de circa 1 miliard de Euro pentru a reuși să se ecologizeze minele istorice, care au fost închise prin hotărâri de guvern (550 din care s-au ecologizat circa 180), în acest an s-au alocat 37 milioane lei, deci în acest ritm, se vor închide mine și ecologiza și peste 90 de ani.

Prin planificarea strategică se urmărește și schimbarea feței instituționale a industriei miniere, pentru că în momentul de față, din punct de vedere al actelor normative:

- strategie nu avem, dar sperăm să avem;
- nu avem legislația minieră actualizată;
- nu avem o autoritate minieră – suntem singura țară din UE, care nu avem așa ceva.

La ora actuală, autoritatea minieră este reprezentată – pentru că nu au fost soluții – de INSEMEX Petroșani, care nu are nici-o atribuție pe această linie, dar prin ea s-a organizat o întâlnire a autorităților miniere din Europa în România.

A.N.R.M. reprezintă o soluție în viitor, este necesar să-i fie sporită autoritatea, să i se acorde drepturile corespunzătoare, posibilitatea de a controla agenții economice și de a reglementa activitățile miniere. Ținta la nivelul strategiei este ca, A.N.R.M. să devină o instituție foarte puternică în domeniul minier, exact ca în celelalte state ale UE.

O altă problemă delicată o reprezintă baza de date pe care o avem, dar este dispartată. Este necesar ca foarte rapid, la nivelul tuturor instituțiilor, să se suprapună zonele de interdicție, pentru a se vedea, dacă se mai poate exploata ceva pe viitor.

Vom introduce, atât prin strategie, cât și prin pachetul legislativ, noțiunea de „resurse strategice” pentru România. Va trebui să discutăm despre anumite resurse pe care să le băgăm pe lista acestor resurse, doar cu aprobarea Parlamentului, astfel încât ca o țară responsabilă să avem o situație cu ce resurse avem.

S-a încercat prezentarea întregii palete de probleme, care reies din strategie, dar pe parcursul dezbaterilor, se vor purta mai multe discuții, în paralel cu modificările la legislație. Vor fi discuții cu privire la apele minerale, cu Ministerul Sănătății, pentru a se vedea ce se întâmplă pe piața apelor minerale și a altor resurse. Vor fi multe aspecte care vor trebui reglementate pe parcursul discuțiilor. Este un început, o prezentare cât mai exactă pe scurt a strategiei.

Suntem deschiși la orice propunere și avem întreaga transparență în luarea deciziilor.

Se solicită o coordonare eficientă, o colaborare cât mai strânsă cu Ministerul Mediului pentru a desfășura această activitate cu succes și se așteaptă punctele de vedere și întrebările participanților.

Dna Osiceanu Gabriela mulțumește dlui director Găman Mihai Sorin și solicită participanților să se prezinte, iar după acest moment ia cuvântul.

Își exprimă mulțumirea prezenței A.N.R.M. la întâlnire, pe care o vede ca „mâna dreaptă” a Ministerului Economiei în dezvoltarea acestei strategii și argumentează acest lucru, prin aceea că deține și gestionează informația, privind resursele minerale la nivel național, având posibilitatea de a promova, scoaterea la licitație și da anunț în Jurnalul Uniunii Europene.

S-ar bucura dacă s-ar implica mai mult în partea de scriere a strategiei, pentru a se stabili un grad de detaliu și informații, care să ajute la obținerea unui document de planificare foarte bine structurat, pe înțelesul tuturor actorilor sociali: clasă politică, specialiști, O.N.G.–uri, public, asociațiile patronale interesate să-și protejeze locurile de muncă și angajații pe care îi reprezintă.

Această dezvoltare a strategiei, care are o durată până în 2035, necesită o conlucrare strânsă între autoritățile statului, Ministerul Mediului, Ministerul Apelor și Pădurilor, Ministerul Economiei, Ministerul Transporturilor, Institutul Geologic al României, Academia Română, celelalte instituții trebuie să respecte legislația.

În general se afirmă: „nu putem să facem”, dar în momentul în care avem un proiect foarte bine structurat, o tehnologie prietenoasă cu mediul și care respectă toate cerințele, o echipă de specialiști care gestionează foarte bine informația și care știe să o pună foarte bine în acel act de reglementare pe care îl emite, este un lucru pe care și-l dorește toată lumea.

Adresează rugămintea membrilor grupului de lucru, având în vedere că s-a studiat în prealabil draft-ul strategiei, să-și exprime opiniile sau dacă nu, îl roagă pe dl Găman Mihai Sorin să prezinte și acele elemente cuprinse în „planul de măsuri” (planificarea strategică).

Dl prof. Anastasiu Nicolae subliniază oportunitatea sintezei prezentate de dl Găman Mihai Sorin și speră că toată lumea este de acord cu faptul că, pentru a elabora o strategie minieră, trebuie să avem o imagine foarte clară a resurselor naturale de care dispunem, a resurselor umane, a resurselor financiare, în așa fel încât instituțiile implicate, să poată pune în aplicare strategia.

Academia Română a fost prezentă și a participat efectiv la finalizarea strategiei cu un an în urmă, care în acest moment are un text consistent, probabil că aprobarea strategiei depinde și de un aviz tacit sau netacit al experților în domeniu, din Uniunea Europeană.

Academia Română este prezentă în textul strategiei, pentru că și domnia sa a fost prezent din ianuarie-februarie 2016, când au avut loc primele întâlniri, până în iulie 2016, când a fost finalizată. De asemenea, a avut loc o întâlnire în septembrie și de atunci a mai trecut o jumătate de an, astfel încât s-o avizăm și s-o facem „lege”, pentru că timpul trece.

Prezența noastră în Europa impune acest lucru, prin cerințele Comisiei Europene și ale altor instituții europene, de asemenea, se impun restructurări și dezvoltări instituționale, iar „legea minelor” la care se lucrează în paralel, arată că ne găsim într-un „lanț” în care dacă o verigă nu funcționează, lanțul nu mai are identitate proprie.

Politica minerală a României reprezintă un subiect binevenit, cuvintele cheie care reprezintă textul, se referă la „dezvoltarea regională”, pentru că în final această strategie se adresează întregii țări.

Se pune întrebarea, cum să se facă această dezvoltare regională, dacă pe site-urile județelor nu există o rubrică special menită, să furnizeze informații, despre potențialul de resurse minerale al acestora. Dacă vrem să facem strategie cu dezvoltare regională, trebuie să recunoaștem, că nu putem să realizăm acest lucru, fără o evaluare clară a acestor resurse.

Astăzi se discută de „resurse secundare”, de posibilitatea de valorificare a „resturilor” lăsate de activitățile miniere, iazurile de decantare și halde. Comisiile europene atrag atenția asupra necesităților pe care Europa le are în legătură cu aceste „materii prime”, care sunt citate în documentele europene, sub denumirea de „minerale critice”.

Termenul de „mineral” consideră că a fost o traducere incompletă a termenului de „resurse minerale”, pentru că, științific vorbind, ceea ce ne-ar compromite dacă am folosi acest termen, ar însemna că ne gândim numai la componentul mineral, dar aici intră și alte elemente care nu sunt minerale (ex: fosforide). Intrarea în categoria de „minerale critice” înseamnă existența ei într-o anumită regiune, chiar stabilă din punct de vedere politic și geopolitic și care, să asigure în primul rând, o furnizare pe termen lung, a resurselor pe care un stat le are și în al doilea rând, această activitate să nu afecteze mediul, deci sectorul minier să fie în permanentă legătură cu Ministerul Mediului.

În toată perioada de elaborare a strategiei, la diferite întâlniri ale grupului de lucru, nu au fost reprezentanți de la mediu și de la A.N.R.M., lucru aproape de neconceput.

Rezultă de aici, necesitatea comunicării între instituții, iar dacă vrem să avem un document final, nu numai bine redactat, dar și la curent cu ceea ce se cere, atunci toți „actorii” care contribuie la succesul acestei „piese” ar trebui să fie prezenți.

Domnia sa a exprimat un punctul de vedere foarte responsabil al Academiei Române și astfel, își exprimă încrederea, ca buna concluzare a acestei întâlniri, se va perpetua și pe viitor.

Dna Osiceanu Gabriela mulțumește dlui prof. Anastasiu Nicolae și invită și ceilalți participanți să-și exprime punctele de vedere.

Dna Lungoci Camelia mulțumește dlui director Găman Mihai Sorin pentru prezentarea foarte amplă și afirmă, că textul strategiei și toate activitățile sunt prezentate pe site-ul Ministerului Economiei, fapt care exprimă foarte clar și transparent, modul în care s-a întocmit strategia.

Strategia stabilește principii generale, și obiectivele în domeniul minier până în anul 2035, de asemenea, „planificarea strategică” reprezintă în opinia sa „plan de acțiune”, ceea ce vrea să facă Ministerul Economiei în domeniul minier, ca reglementări.

Având în vedere că se lucrează la o nouă lege a minelor, crede că după apariția acesteia, vor apărea modificări la textul strategiei, prin reevaluarea periodică, la fiecare cinci ani.

Modul în care este strategia formulată, fără a fi precizate proiecte concrete, necesită o evaluare de mediu generală, nu punctuală și întreabă dacă acel în „plan de acțiune” vor fi specificate proiecte concrete, pentru că în acest caz, evaluarea de mediu să fie una mai detaliată.

DI Găman Mihai Sorin mulțumește pentru această întrebare ce vine în întâmpinarea intenției de a lămurii această problemă.

Strategia urmărește găsirea unei căi comune pentru activitatea în domeniul minier, începând cu cercetarea științifică și până la închidere și ecologizare. Nu are prevăzute nici-un fel de proiecte tocmai pentru că statul nu ar putea finanța niciodată proiectele miniere.

Vor fi proiecte punctuale private sau ale companiilor de stat, în anumite zone în care, investitorul va

decide și acolo va proceda punctual conform legislației, va face impact de mediu, studii. Instituțiile statului vor face propriile studii, pentru a se lămurii și a-i putea da autorizațiile necesare pentru a-și desfășura activitatea, din acest motiv, nici nu se putea face o planificare.

În al doilea rând, în acest moment avem informații disparate, nu se cunoaște ce resurse minerale se vor exploata – nu ca denumire, ci la modul general – pentru că nu există acea legătură instituțională cu toate autoritățile statului, în așa fel încât, atunci când se ia o decizie de dezvoltare a unei zone, să se știe că nu are nici-o zonă de interdicție, atât la nivelul dezvoltării comunitare, cât și în ceea ce privește problema siturilor arheologice.

În ceea ce privește documentul anexă la strategie, „planificare strategică”, crede că este potrivit să se schimbe denumirea în „plan de măsuri”, și să fie pus chiar astăzi, după ședință, în dezbatere publică, prin afișarea pe site-ul Ministerului Economiei. Acest document este structurat pe obiective, are termene și sunt precizate instituțiile care le vor implementa. Solicită participanților să decidă, să se meargă cu ambele documente în paralel, pentru a se face o singură procedură de evaluare de mediu.

Își dorește ca această strategie să fie un document extrem de transparent, pentru toți factorii interesați din societatea românească, de la omul simplu, până la autoritățile statului.

Un singur lucru însă, nu se poate decide și anume, locul în care este așezată resursa minerală, la formarea Pământului, de Dumnezeu, acel loc nu poate fi schimbat, ori dacă există interdicție, nu se poate desfășura activitate minieră, decât dacă se schimbă ceva sau este atât de importantă resursa, încât este critică pentru Statul Român.

Critică faptul că s-au realizat diferite strategii, în diferite domenii de activitate, dar care nu sunt corelate între ele. În acest sens, cu ajutorul intermediul colegilor săi din Direcția Resurse Minerale a Ministerului Economiei, cu experiență bogată în domeniul dezvoltării durabile, care au lucrat pe proiecte cu Banca Mondială, a consultat mai multe strategii și a luat la cunoștință de toate condiționalitățile, astfel că s-a impus în mod obiectiv aplicarea tuturor principiilor de transparență și cele ale dezvoltării durabile.

S-au publicat și se vor publica, în dezbatere publică, toate documentele, toate minutele rezultate în urma ședințelor de lucru, pentru că există deschidere totală la toate opiniile și la absolut toate reacțiile din societate.

De asemenea, au fost căutate la nivelul comunităților, ce strategii de dezvoltare există și s-a constatat că nu au nimic, au doar strategii pentru atragerea de fonduri europene, nu au documente care să prevadă dezvoltarea locală și nu spun absolut nimic despre resursele minerale. Inclusiv strategiile care au apărut la M.D.R.A.P.F.E. nu au absolut nimic despre resurse.

Se constată astfel, că noi nu ne corelăm și nu putem ști dacă, la nivelul comunităților locale, se acceptă ideea de dezvoltare minieră, poate ea se acceptă, dar nu știu cum să o gândească.

Acesta este motivul pentru care strategia este construită la nivel general, astfel este gândit și planul cu termenele respective și cu responsabilități.

Partea financiară este abordată și ea la modul general, întrucât problemele vor fi aplicate punctual, pe măsură ce instituțiile centrale și locale le vor dezvolta în vederea realizării cadrului legal de aplicare a acestei strategii, iar proiectele miniere vor fi proiectate și realizate de către investitori.

Referitor la rolul statului în proiectele punctuale, potrivit legii care este în vigoare la ora actuală, gestionarul resurselor minerale în numele statului este A.N.R.M., aceasta poate să concesioneze perimetre de exploatare, la inițiativa sa sau a investitorului privat, dar există un caz, maximum două, în care agenția are inițiativa de a dezvolta un proiect în domeniul minier.

Această posibilitate există și va exista în continuare, potrivit textului legii, statul va putea dirija modul de exploatare a propriilor zăcăminte și trebuie să discute problema „zăcămintelor strategice”.

De exemplu, dacă România are nevoie de un zăcământ pentru construcția unei autostrăzi, acel zăcământ va trebui păstrat pentru planul Ministerului Transporturilor, iar în acel moment, un astfel de zăcământ se scoate la licitație cu anumite condiții. Aceasta înseamnă o exploatare responsabilă.

Nu se discută astfel, de proiecte punctuale, ci de modalități în care statul va putea dirija și sprijini

aceste activități, trebuie creat un cadru corect pentru investitori.

De asemenea, un rol foarte important îl are cercetarea, care va trebui stimulată și pe care va trebui să se pună mare accent, prin prevederile strategiei, astfel, nu se va putea exploata un zăcământ, dacă nu se va cunoaște ce rezervă din acel zăcământ mai există, nu se poate merge pe consum de resurse, fără să se știe ce rezerve mai sunt.

În strategie se vorbește de „economie circulară”, de „economie verde”, de reciclare și de instalații pentru reciclarea deșeurilor, însă nu există încă, legislație în domeniul minier pentru așa ceva.

Legea minelor nu a putut fi promovată în 2014, deși s-a încercat, dar va trebui să se iasă din impas și să se ia o decizie, va trebui publicată și dezbătută, așa cum s-a făcut și până acum, pentru demitizarea anumitor aspecte și eliminarea extremismelor în abordările despre activitatea minieră.

S-au purtat discuții cu O.N.G.-uri – inclusiv cu cele ale Fundației Söros – deoarece trebuie să se explice populației acele avantaje pentru dezvoltarea României și atunci când lucrurile vor fi înțelese, nu vor mai fi probleme de percepție, legate de sectorul minier.

Este necesară o implicare activă și să se manifeste o exigență foarte mare, cu privire la ceea ce se cere investitorilor, însă în același timp, nu trebuie aplicat principiul „drobului de sare”, care este păgubos: că este mai bine să nu acționăm, decât să acționăm și să se întâmple ceva.

Filosofia strategiei este aceea că, se dorește schimbarea din temelii a modului de abordare a domeniului minier, că nu se mai poate merge pe „clișee” și din aceste motive nu se poate discuta acum de proiectul X sau Y punctual, ci pe proiectele care vor fi propuse.

Dacă cineva se va îndrepta spre un proiect, el va trece prin toate etapele, în care i se poate spune investitorului tot ce trebuie în cadru instituțional, sunt acele comitete de avizare, acele instituții care pot să ceară orice document posibil și Ministerul Transporturilor și Ministerul Sănătății Publice, orice minister poate avea exigențe către investitor, care va trebui să respecte legea. Astfel, nu vor intra în „coliziune” autoritățile, populația și investitorii, de aceea aceasta este cea mai corectă abordare.

În cadrul discuțiilor care s-au purtat și se vor purta, toate părțile au trebuit și vor trebui să se bazeze pe argumente, cel mai des argument folosit până acum, în special de O.N.G.-uri, l-a constituit exemplificarea a ceea ce s-a făcut până acum în România, că sunt foarte multe locuri neecologizate și neîncrederea că, pe viitor se vor respecta legile.

Își exprimă părerea că această abordare nu este una corectă, speranța că acest model de discuție, nu poate fi preluat în cadrul interinstituțional și că discuțiile trebuie să fie responsabile, argumentate.

Dna Hintea Camelia afirmă că este necesar să se finalizeze cât mai repede procesul de evaluare de mediu și realizarea unei singure proceduri de mediu pentru strategie și documentul de planificare.

DI Găman Mihai Sorin este de acord și subliniază că totul depinde de cei prezenți în grupul de lucru și de consultanța, a cărei procedură de achiziție trebuie demarată, după aprobarea bugetului.

Exemplifică cu un obiectiv general pe care îl lecturează din strategie („Repoziționarea domeniului minier...”) și o măsură („1.3. crearea de noi locuri de muncă și creșterea numărului de angajați...”) care a fost prevăzută pentru realizarea lui, arătând că prevederile „planificării strategice”/„planului de acțiune” sunt generale și nu tratează proiecte punctuale.

Dna Cetean Valentina mulțumește pentru invitație și insistă asupra aspectului de transparență al strategiei, în vederea întăririi a ceea ce înseamnă informație minieră, necesară proiectelor miniere și zona de mediu, pentru că există o corelare la nivel european.

În momentul de față apar mari probleme la proiectele interregionale sau la nivel european, deoarece nu se pot furniza informațiile solicitate și necesare inițiatorilor de proiecte.

Gradul de transparență, în opinia sa, trebuie precizat cât mai urgent, acești ani fiind pierduți, deoarece anumite proiecte au fost pierdute, iar informația care trebuie dată, poate sta la baza investițiilor în domeniul minier, corelate cu problemele de mediu regionale și europene.

Există și proiecte interdisciplinare, de exemplu, domnia sa este într-un proiect din zona agriculturii,

în care apa utilizată în agricultură afectează prin substanțele chimice solul și culturile agricole, putând ajunge în pânza freatică, astfel devenind resursă minerală.

Un astfel de proiect nu poate fi abordat decât în zonă corelată, ceea ce implică urgența cu care este necesar să se detalieze actualizarea periodică a acestor limite, în textul strategiei sau în planificare și trebuie urgent precizat ce înseamnă „resursă strategică” și care este gradul de transparență legală. Avem proiecte la graniță legate de ape minerale, ungerii, sârbii pun la dispoziție informații, iar noi nu avem voie să punem nimic. Chiar dacă această informație există, uneori nu trebuie cercetată, nu trebuie alte zone, alte resurse, ci aceeași zonă revalorificată și am ajuns la altă zonă, zona iazurilor de steril sau zone de deșeuri care iată, devin resursă minerală, sursă de materie primă pentru alt domeniu, cu firme private care vor să valorifice aceste deșeuri miniere.

Susține ceea ce a afirmat anterior dl director Mihai Sorin Găman și anume că, sunt tehnologii în lume, China este foarte avansată în valorificarea acestor resurse, dar nu sunt modalități legale de a aduce pe piață aceste tehnologii, ori această strategie este baza pe care să se construiască odată, să nu mai așteptăm atât.

Dl Găman Mihai Sorin răspunde, în primul rând, la precedenta intervenție, afirmând că ne găsim într-un cerc vicios, în care nu există strategie, legea nu este actualizată, nu avem politică minerală și nici instituții. Dă asigurări că strategia este făcută în corelare și cu ceea ce urmează să se facă ulterior, respectiv legea minelor, pentru a cărei actualizare, se va constitui o comisie interministerială, în urma ședinței de guvern.

Explică faptul că, în urma discuțiilor cu A.N.R.M., cu Institutul Geologic Român și cu instituțiile statului, au fost prevăzute în draftul de lege, referiri la gradul de secretizare și modul în care se va lucra.

Informează că sunt mari probleme cu instituțiile internaționale, din punct de vedere al gradului de secretizare, exemplificând că, s-a intrat în conflict la un moment dat cu acestea, referiri la datele pe partea de resurse de uraniu, despre care, în mod obligatoriu, trebuie făcute raportări și nu se pot pune la dispoziție aceste date.

Sprejina ideile că, aplicarea tehnologiilor moderne necesită cunoașterea datelor, că avem probleme cu investitorii pe tema transparenței – referitor la aceasta, se poartă discuții și în mediul academic – că suntem rămași în urmă, dar ne propunem să corectăm neajunsurile privind datele publice.

Informează că, s-au purtat discuții pe această temă, cu Institutul Geologic – ce speră să fie puse în practică, referitoare la ceea ce se dorește în viitor și la atribuțiile sporite ce îi vor fi conferite, pe linia certificării datelor pentru proiectele miniere, viitoare, din România, prin noua lege a minelor.

Informează, despre faptul că, s-au purtat discuții instituționale pe timpul elaborării strategiei, că există un proiect de lege al Serviciului Geologic, că toate aceste lucruri sunt prevăzute în textul strategiei.

Explică faptul că, principiul pe care trebuie să se discute, este acela că, o resursă deținută nu capătă valoare, decât dacă este extrasă și prelucrată, altfel nu are relevanță, resursele constituind baza dezvoltării. De asemenea, fără o bază de date reală, omul simplu poate fi derutat și incitat, exemplificând cu afirmația că, „într-o tonă de telefoane mobile, s-ar găsi mai mult aur, decât într-o tonă de minereu”, astfel, ar trebui să se știe, de câte tone de telefoane dispunem, de modul în care s-ar extrage aurul din ele și în final, ce cost ar avea acel aur extras.

Acestea sunt argumentele pentru care se dorește, prin textul strategiei, să se structureze industria minieră, astfel ca ea să fie publică, clară și transparentă.

Nu dorește să critice strategiile locale de dezvoltare, dar unii nici nu știu pe ce resurse stau și de asemenea, consideră că nu este potrivit, să fie dezvoltată ideea că, dacă există o resursă de o anumită natură într-un județ, redevențele să se ducă doar în acel județ. Acea cotă, în opinia sa, trebuie să ajungă la Bugetul de Stat, pentru a asigura dezvoltarea întregii țări, nu numai a

comunității locale, care, are privilegiul de a dispune pe teritoriul său, de resursele respective și în acest context

Dna Marchidan Elvira mulțumește atât pentru invitație, cât și pentru prezentarea făcută.

Având în vedere că strategia, ce va fi urmată de un „plan de acțiune”, și care cuprinde și un punct privind „închiderea minelor și reconstrucția ecologică a zonelor afectate”, adresează întrebarea, dacă acest document va conține, un inventar al siturilor respective.

Informează despre faptul că, în urmă cu circa doi ani, s-a „născut” o „strategie a siturilor contaminate” și, în acest context, lansează ideea unei corelări a acestor strategii.

Afirmă că a avut probleme în elaborarea planurilor de management, că există ape contaminate, poluate istoric de la apele de mină, că în strategie sunt prevederi privind protecția resurselor de apă, dar că a avut dificultăți, în încercarea de a identifica aparținătorii, pentru a propune niște măsuri.

Dl Găman Mihai Sorin răspunde că problema nu este dezbătută în amănunt în strategie, că fondurile alocate pentru ecologizări, sunt la minimum istoric.

Informează că a purtat discuții cu Ministerul Mediului și A.N.P.M. și că ar trebui să se lămurească problema inventarului siturilor, care nu este nici accesibil și nici validat, că are conturat un punct de vedere, pe care l-a discutat cu A.N.P.M., referitor la modalitatea de înscriere a siturilor, căci, o parte din situri au fost înscrise, dar dâșii (A.N.P.M.) au înscris în funcție de agenții economici, doar iazuri și halde, ori situri contaminate, nu sunt doar iazurile și haldele, ci întreaga zonă, pe care a activat industria minieră și care, necesită ecologizare.

S-a stabilit un mod de lucru, pe un așa numit „big sit”, care se corelează cu perimetrul minier care este la ecologizare și se scot punctele din inventar care sunt individualizate. Sunt discuții privind definirea sitului contaminat, avem un plan de acțiune cu Ministerul Mediului și cu agenția până la sfârșitul lui martie.

În inventarul de la Ministerul Economiei, nu figurează haldele de la operatorii privați, pentru că nu era problema ministerului. Am trimis la Bruxelles inventarele de la Ministerul Economiei.

În acest punct este necesar să ne lămurim între instituții și să avem o discuție, de cum vom proceda în continuare cu aceste situri și da, vrem corelare cu strategia de situri contaminate.

La ședință își face apariția dl secretar de stat Petre Alexandru Frătean, care salută participanții.

Dl Găman Mihai Sorin îl informează pe scurt, asupra modului în care s-a desfășurat ședința până în acest moment, problemele dezbătute și prezintă membrii grupului de lucru.

Dna Osiceanu Gabriela prezintă rolul grupului de lucru și anume, acela de a stabili nivelul de informație pe care va trebui să-l dezvolte în strategie și secțiunile pe care le va avea, lucruri ce au reieșit din întrebările care au fost adresate în cadrul discuțiilor. Afirmă că vede dezvoltarea strategiei, cu o secțiune dedicată unor tipuri de proiecte, axate cumva, pe regiunile de dezvoltare ale României.

De asemenea, a subliniat câteva din elementele cuprinse în „planificarea strategică”/„planul de măsuri”, elemente ce ar putea fi cuprinse sub forma de „anexă la strategie” și care ar putea face obiectul, unor tipuri de proiecte, prin implementarea cărora, să se genereze efecte semnificative asupra mediului.

Afirmă că, pentru a fluidiza acest proces, de evaluare de mediu, trebuie să se dispună de informație foarte clară, pentru a nu genera și a nu da curs ulterior, unor poziții negative și neîncredere, cu privire la strategie.

Ministerul Mediului este de acord ca, acest „plan de măsuri” să fie anexă la strategia minieră și să parcurgă în același timp, procedura de evaluare de mediu, iar la finalizarea ei, acest aviz de mediu să fie folosit, în partea de proces de aprobare prin hotărâre de guvern, ca procedură a Executivului.

Întrebă dacă sunt nelămuriri cu privire la cele expuse și dă cuvântul dnei Cioacă Doina, Ministerul Mediului, Direcția Biodiversitate.

Dna Cioacă Doina afirmă că, a gândit un fel de structurare a unor tipuri de proiecte, tocmai pentru că, majoritatea se suprapun peste biodiversitate.

Cunoaște percepția la nivelul autorităților locale și locurile unde au fost probleme în acceptul acestor tipuri de investiții, în special în privința carierelor, ca de altfel și a O.N.G.-urilor în ceea ce privește „Natura 2000”. Având specialitatea de ecolog și doctoratul în „arii protejate de tip Natura 2000”, a efectuat foarte multe deplasări în cariere active și inactive, pentru a observa modul în care, acest tip de activitate ar putea intra în contradicție cu „Natura 2000”.

Totodată, în urma unor studii și monitorizări, a constatat că sunt situații în care, este chiar bine să funcționeze anumite cariere, în special cele de calcar, pentru că sunt anumite specii de păsări protejate care habitează.

De asemenea, a văzut și variante în care s-au făcut exploatări necorespunzătoare, în special din cauza tehnologiilor aplicate, unde niciodată nu se va mai putea face reconstrucție ecologică.

Își exprimă părerea, că s-ar putea, ca strategia să fie gândită pe „pachete de proiecte”, că este interesată să cunoască, care mine ar urma să fie exploatare, care se află pe parcursul firesc al actelor, altele care sunt deja în exploatare (de mai mult sau mai puțin timp) și altele, care sunt închise și urmează acea reconstrucție ecologică sau activități postînchidere, pe care, majoritatea au declarat în studiile de evaluare că le vor face, însă unele au început, altele nu.

Este interesată, de asemenea, de iazurile de decantare (Roșia Montană, Certej etc.) și de siturile contaminate, deoarece acestea ar trebui prinse în planurile de măsuri, de exemplu, pentru carierele închise. Astfel vede problema, deși din punct de vedere al biodiversității există zone unde nu se mai impune reconstrucția ecologică – și dă exemplul unei cariere din Județul Constanța, în zona Tîrgușor, pentru Canalul Dunăre–Marea Neagră, rămasă în starea respectivă, de dinainte de 1989, iar în momentul de față, reprezintă o zonă propice pentru cuibărirea speciilor de păsări răpitoare, unde vegetația a crescut în voie, având astfel, două tipuri de protecție – sunt situații diverse, spre exemplu, haldele de steril care s-au regenerat natural.

Pentru a se contura o idee clară și a se ajunge la un nivel de comunicare mai bun, ar trebui realizată o descriere mai amănunțită, a ceea ce se dorește în strategie și să se realizeze o suprapunere – dacă există cumva, din coordonate GIS – cu ariile protejate, pe tipuri de proiecte, spre exemplu, pe unde ar fi iazurile de decantare, iar dacă nu există exact coordonate stereo GIS 70, pentru a le suprapune exact peste ariile protejate, măcar estimativ.

DI Găman Mihai Sorin reafirmă faptul că strategia nu merge până la gradul de detaliere, la nivel de pachete regionale deoarece, până în acest moment, în România nu există o bază de date, care să fie agreată de toate instituțiile statului, că se lucrează potrivit unei directive, care este coordonată de Agenția de Cadastru, iar în afară de corelarea bazei de date a A.N.P.M. cu ariile protejate, nu există nimic altceva. Va trebui corelată baza de date și anume, siturile predate Ministerului Economiei, dar care se suprapun cu licențele acordate de A.N.R.M., cu ariile de protecție culturală, zonele arheologice, ce țin de Ministerul Culturii, iar în momentul în care va rezulta o bază de date clară, se va putea vedea, care mai sunt zonele de importanță în ceea ce privește activitatea minieră.

Pachetele de proiecte nu se pot crea în acest moment, după cum reiese din „planificarea strategică”/„planul de măsuri”, unde sunt indicate termene și responsabilități.

Strategia are un termen de revizuire la cinci ani, un comitet de monitorizare, tocmai pentru a se reactualiza periodic, funcție de evoluție.

În ceea ce privește partea de închideri, în momentul de față, tot ce înseamnă date, la ceea ce este preluat prin hotărâre de guvern de către Ministerul Economiei, există inventarele, tot ce înseamnă, conform „Directivei 21/CE/2006”, instalațiile de deșeuri, avem, de asemenea, baza de date care a dus la hotărâre de guvern de închidere.

Sunt unsprezece hotărâri de guvern de închidere, care spun clar, care sunt siturile, minele care sunt închise, perimetrele miniere.

Există o strategie de închidere cu planificare pe ani de zile, dar este în curs de actualizare, pentru că, în momentul în care Ministerul Economiei și-a făcut planul de închidere, se baza pe o alocare de la Bugetul de Stat, undeva la nivelul a 197 mil. lei – media anuală, iar în ultimii ani nu s-a dispus

decât de 30, 40, 70 mil. lei.

Dorește să actualizeze această strategie, deși nimeni nu este în măsură să spună, care va fi nivelul de alocare bugetară în perioada următoare, însă o va update ca atare, mai ales că în acel plan, criteriile care au stat la baza planificării la închidere, au fost unele tehnice, stabilite cu Ministerul Mediului.

Evoluția închiderii a fost condiționată de câteva reguli, primele care au fost luate în considerare, au fost cele asumate prin Tratatul de Aderare, în special pentru iazurile de decantare, de asemenea, funcție de pericolul potențial pe care situl, respectiv, iazul minier, îl are, în special, gradul ridicat de pericol pentru populație al obiectivului (posibilitatea accederii în obiective sau pierderea stabilității la iazurile de decantare etc.).

Se cunoaște foarte bine faptul că, sunt foarte multe probleme și pe partea de ape și acestea sunt criteriile pe baza cărora au fost concepute măsurile ce se regăsesc în planul de măsuri.

Anunță faptul că instituțiile prezente și celelalte implicate, vor fi invitate și pentru elaborarea manualului de închideri de mine, pentru a se vedea dacă prevederile sunt în concordanță cu legislația actuală, cu prevederile de mediu, pentru că totul este în mișcare, sunt fenomene care nu se pot prevedea, nimeni nu poate ști ce se fenomene se întâmplă în subteran privind acumulările de apă sau modul în care răspundem la ceea ce înseamnă poluarea apelor.

Măsurile sunt perfectibile, iar acea grupare pe proiecte este contraproductivă, pentru că s-ar putea ca, în condițiile în care este prevăzut un anumit proiect minier, chiar într-o arie care nu este protejată, să nu se dorească acolo activitate minieră, de aceea, va fi foarte greu să se explice acest lucru. S-a încercat ca, prin anexele la strategie, să se detalieze o parte din principii și se va ține cont de solicitările făcute, dar în nici-un caz nu se va putea merge punctual, din motivele arătate.

Informează că termenul propus de actualizare a manualului de închideri de mine, este în septembrie acest an, dar că ceea ce va fi gata, până în aprilie – mai, va putea fi atașat activității grupului de lucru, pentru că acolo sunt proiecte punctuale de închidere și ecologizare, iar toate trebuie să aibă absolut toate avizele, pentru că altfel nu vor putea începe activitatea.

Dna Cioacă Doina completează punctul de vedere exprimat anterior, precizând că solicitarea sa se referă, nu neapărat, la creșterea gradului de detaliere al strategiei, ci la necesitatea surprinderii acelor coordonate de gândire strategică, destinate eliminării eventualului impact negativ asupra biodiversității.

Faptul că prin activitățile miniere, se propune să se conserve biodiversitatea, înseamnă un pic cam mult, niciodată nu se va putea realiza acest lucru, deci va trebui cumva transformat textul și va da curs acestui lucru punctual, prin trimiterea de puncte de vedere în scris.

Dna Isac Gabriela, din cadrul Direcției Generale Gestionare Deșeuri a Ministerului Mediului, adresează mulțumiri echipei Ministerului Economiei, pentru munca de aproape un an de zile, pentru elaborarea acestui proiect de strategie.

Ar fi putut face parte din echipă, în ceea ce privește gestionarea deșeurilor, dar până la elaborarea unui proiect final, era greu să identifice elementele necesare suplimentare.

Având în vedere, că din iulie anul trecut, România a fost condamnată la Curtea Europeană de Justiție, pentru neluarea măsurilor de gestionare a deșeurilor la Moldovin, Moldova Nouă, consideră că, această strategie, ca strategie generală a României, ar trebui să acorde atenție în următoarea perioadă, în primul rând, pentru luarea unor măsuri specifice, de evitare a următoarelor infringeri, atât pentru depozitele de deșeuri din industria extractivă, aparținând Ministerului Economiei, cât și altor instituții de stat sau private.

Această strategie are ca obiectiv, să sprijine dezvoltarea economiei, pe acest sector de activitate și să sprijine investitorii din acest domeniu, să știe care sunt obligațiile principale, la care să se ralieze. Ar trebui la capitolul „legislație” în anexă, referitor la obligațiile României în Uniunea Europeană,

să se detalieze modalitatea în care, autoritatea competentă, pentru elaborarea „Strategiei de dezvoltare economică a României” ia în considerare, soluționarea aspectelor aflate deja în curs de sancționare sau deja sancționate, dar și evitarea viitoarelor sancțiuni, având în vedere că, aceste sancțiuni sunt impuse României ca stat și nu individual.

Reiterează necesitatea prevederii în document, a acestui capitol, referitor la măsurile propuse la nivel național pentru evitarea viitoarelor măsuri de infringement, dar și pentru gestionarea celor aflate în curs, cu identificarea responsabilităților. În strategie ca element juridic să se identifice modalitatea de eliminare, dar și de gestionarea a acestor situații.

Dna dr. Fulga Mihaela, dorește să atragă atenția că nu a regăsit în strategie problema așezărilor umane, din perspectiva sănătății publice și consideră că, ar trebui un capitol despre acestea, despre zonele vulnerabile, zonele cu risc, care sunt afectate de exploatările miniere, având în vedere că există foarte multe sate sau comune în aceste zone.

În momentul în care are loc o strămutare, apar dificultăți, sunt fel de fel de probleme, sunt fântâni în care apa poate fi contaminată, mai ales că populația se aprovizionează din fântâni.

Poluarea reprezintă o problemă care ar trebui dezbătută în strategie.

DI Găman Mihai Sorin răspunde primei intervenții subliniind că, Ministerul nu-și poate propune acțiuni în cazul procedurilor de infringement, ci prevenirea încălcării oricărei obligații de mediu, în cadrul exploatărilor miniere.

Moldovin este un caz atipic, în care apare, aruncarea responsabilității între acționar și lichidator, care este obligat să rezolve problemele de mediu, să și le asume și în momentul de față, Ministerul Economiei se găsește în procedură de contractare și execuție a proiectelor tehnice, pentru a asuma obligația pe care și-a luat-o, de a finanța de la Bugetul de Stat remedierile.

Afirmă că nu ne propunem prin strategie să găsim soluții în situații de infringement, ci toate măsurile care sunt cuprinse, sunt pentru a preveni astfel de situații.

Referitor la a doua problemă adusă în discuție, răspunde că se va publica planul de măsuri, în care se vor regăsi măsuri și acțiuni. De exemplu, pentru a pune în acțiune măsurile, sunt parteneriate publice cu autoritățile locale, unde se discută aceste lucruri și de asemenea, PUG-uri, PUZ-uri, Planul de lucrări edilitar-sociale, din zona cu activitate.

Precizează că acest aspect nu a fost detaliat în strategie, că nu s-a prevăzut un proiect anume, pentru a se ști care comună, cum va fi influențată, nici măcar Câmpeni, cel de lângă Roșia Montană. Urmare a acelor măsuri și a modului în care s-au stabilit acțiunile vor fi tratate, inclusiv problemele de natură socială și despre sănătatea populației, pentru că dacă ne vom uita pe un proiect anume, investitorul are obligația să-și ia toate avizele.

Problema mai delicată va fi, când vom discuta pe proiecte de acest gen, dacă investitorul trebuie s-o facă sau instituțiile statului au obligația să aibă studiile făcute, inclusiv de sănătate, de evoluția bolilor în zonă, pentru că nu putem spune investitorului s-o facă, pentru că noi nu am fost în stare, ca instituție. Deși exemplul este pe sănătate, problema este valabilă pentru toată lumea.

În strategie se specifică de ce se face reciclare și reintroducere în activitatea economică, dar asta nu înseamnă, însă, că după ecologizare, va fi tot activitate minieră.

Toate problemele prevăzute în strategie și în planul de măsuri, sunt tratate la modul general, dar ele trebuie luate în considerare, pentru că, parte din activitățile obligatorii, pe care le fac agenții economici din domeniu, sunt parte din PUZ-uri, PUG-uri și în relație cu așezările umane.

Este imposibil de prevăzut în momentul de față, care va fi zona în care se va ivi un investitor, pentru a începe o activitate minieră.

Legislația românească nu prevede faptul, că, de exemplu, dacă Guvernul României vrea să scoată 100.000 tone de calcar, din punctele x, y, și z, să scoată la licitație zăcămintul de acolo, nu că nu ar trebui, dar, trebuie regândite strategiile sectoriale, astfel încât să avem predictibilitate în tot ceea ce facem, pentru că se lucrează cu bani publici. Exemplifică cu o situație ipotetică, în care, Ministerul Transporturilor, pe baza unei planificări clare, solicită o cantitate de calcar pentru

construcția unui anumit obiectiv, situație în care, se poate prezerva cantitatea solicitată, evitându-se importul. Încă nu s-a ajuns la această fază din diferite motive, este greu de lucrat la tot ce înseamnă dezvoltare a activității miniere, atâta vreme cât există idei preconceptuate intrate în mentalul colectiv, legate de distrugerea de mediu de pe vremea lui Ceaușescu sau mineriade.

Este foarte greu să se schimbe mentalitatea, acesta fiind motivul, pentru care se dorește o strategie cu transparență totală, astfel încât orice întrebare legitimă, care vine de la omul simplu sau de la instituțiile statului, să-și găsească răspunsul, raportat fie la posibilitățile actuale, fie la cele de peste doi sau cinci ani, când va fi gata baza de date, iar strategia va trebui updatată de către acel comitet pe care îl propune.

Suntem de acord ca termenul la care strategia să fie apdatată să fie mai scurt de cinci ani, dar cu condiția ca baza de date să fie gata, pentru că și geologii și minerii și cei care lucrează la partea tehnică trebuie să aibă date la dispoziție.

Nu putem spune acum că se va deschide un anumit zăcământ și că acolo, ca arie sunt cuprinse două sau trei comune, dar prin prisma experienței de treizecișidou de ani în producția minieră, în care s-au întâmplat și strămutări de cimitire, de sate întregi, totul s-a făcut doar cu respectarea legislației și cu acordul cetățenilor. Există proceduri în lege, ele trebuie respectate și aici intervine rolul instituțiilor abilitate.

Nu suntem în măsura în care, punctual, regional sau pe dezvoltare ulterioară să spunem ce proiecte miniere se vor dezvolta, se poate spune însă, de exemplu, că pe schimbarea legii minelor să scoatem la reprocesare iazurile miniere, adică să reducem suprafețele acolo unde sunt iazurile, iar acolo unde sunt depozite, ele să fie conforme.

Până când nu se schimbă legea, nu se poate, știm că există investitori, că există tehnologie, dar dacă nu sunt prevederi legale nu se poate face decât un plan, ne-am fi dorit să avem datele respective, din păcate România nu le are.

Dna Zidaru Diana, de la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, apreciază prezentarea făcută de dl director Găman Mihai Sorin, constată că strategia conține prevederi generale, de aceea, va aștepta forma finală a planului de măsuri, pentru a-și expune considerentele și punctul de vedere, momentan neavând observații de făcut.

Dl Găman Mihai Sorin este interesat în a primi propunerile și datele Ministerului Agriculturii, pentru a putea corela aceste date cu zona de resurse minerale.

Dna Zidaru Diana afirmă că acest aspect ține de zonele de restricție, însă referitor la datele generale, nu are de făcut observații și de asemenea, solicită identificarea zonelor pentru activități miniere, pentru a vedea dacă vor fi probleme legate de restricții.

Dl Găman Mihai Sorin afirmă că, vor fi identificate acele zone și că, în momentul în care, baza de date va fi gata, iar toate instituțiile vor pune la dispoziție zonele de restricție, acestea se vor putea suprapune și se va putea vorbi documentat, astfel încât să se stabilească acele zone în care se vor putea desfășura activități economice. În momentul conceperii strategiei, s-a confruntat cu aceste provocări, dar din păcate, nu li s-a putut da un răspuns, pentru că nu s-a realizat această bază de date.

Dna Osiceanu Gabriela precizează că până în momentul de față, diferite instituții au elaborat strategii pe diferite domenii de activitate, strategia de dezvoltare teritorială, strategia de dezvoltare a Deltei Dunării, P.N.D.R. fiind necesar, ca strategia minieră să se coreleze cu acestea, să se extragă acele date incidente.

Având în vedere contribuția persoanelor desemnate din Ministerul Mediului, în conjunctura actuală, când, este în curs de elaborare o nouă lege a minelor, iar după derularea procedurii de achiziție a consultantului de mediu, toate observațiile care vor rezulta, în urma acestor activități, este necesar să fie incluse în strategie, pentru a se evita a se mai face separat acel studiu de evaluare de impact.

Afirmă că acele tipuri de proiecte, pe care le-a sugerat a fi structurate în planul de măsuri, sunt ușor de inclus dacă se consultă strategiile amintite anterior și se va vedea că sunt proiecte, a căror zonă

de aplicare nu a fost precizată punctual.

Este convinsă că, proiectul de planificare strategică/planul de măsuri reprezintă un prim draft, dar pe măsura derulării întâlnirilor în grupul de lucru, identificând diferite proiecte, scopul final constituindu-l obținerea avizului de mediu, care, nu este o simplă foaie de hârtie, ci este un act, care va sta la baza aprobării strategiei și a planului – anexă la strategie.

Propune ca aprobarea strategiei, să fie propusă a se face, prin hotărâre de guvern, având în vedere acea prevedere de revizuire a strategiei.

Dl Găman Mihai Sorin confirmă că acesta este motivul pentru care se optează pentru hotărâre de guvern, având în vedere starea incipientă a datelor, dar și dinamica activităților.

Strategia se va putea înainta sub formă de lege Parlamentului, în momentul în care se va finaliza baza de date.

Exemplifică situația strategiei miniere 2004-2010, când se închideau mine, toată lumea era calată pe pierderea ajutorului de stat, pe o restructurare profundă a întregii activități.

S-a ținut cont în elaborarea strategiei și de experiențele anterioare, când, reprezentanții Băncii Mondiale au făcut observația că, ne-am propus să fim lideri în cercetare și să închidem mine, deci, nu poate fi acceptată o abordare ca aceasta, a extremelor.

Se așteaptă, ca toate problemele și observațiile ce se vor face, să fie trimise pe e-mail, să fie discutate punctual, pentru a fi soluționate.

Se va propune un program detaliat, un calendar al întâlnirilor și între timp, se va realiza achiziția pentru consultantul de mediu, iar atunci se va putea discuta în detaliu procedura.

Există deschidere totală și transparență pentru realizarea unui document agreat de toată lumea.

Dna Osiceanu Gabriela afirmă că ședința se înregistrează și va fi necesar ca minuta rezultată să circule pe la toți membrii grupului.

Dl Găman Mihai Sorin anunță că, se va realiza o adresă electronică a grupului de lucru, iar documentele vor circula on-line între membri, asigurându-se astfel, un grad ridicat de operativitate.

La întâlnirile grupului de lucru se vor pregăti cu toate documentele care au fost dezbătute în intervalele respective.

Dna Osiceanu Gabriela precizează, pentru a se elimina orice confuzie, faptul că, procedura de evaluare de mediu este o activitate separată, ce se va realiza, după finalizarea textului strategiei și ea va presupune consultări și dezbateri publice, de sine stătătoare, distincte de dezbaterile care au avut loc, pentru conținutul strategiei, în faza de scriere a acesteia. Procedura de evaluare de mediu se desfășoară în baza HG nr.1076/2004.

Dl prof. Anastasiu Nicolae apreciază că s-a înțeles că procedura de evaluare este foarte complicată și că, astfel, în condițiile acestea strategia nu se va finaliza niciodată, strategia nu poate conține proiecte punctuale, pentru care să se realizeze impactul de mediu, ea conține concepte moderne, actuale, de la care se pleacă, din ea vor rezulta ulterior proiecte punctuale, al căror impact de mediu, va fi evaluat caz cu caz.

Principial, se știe care este impactul unei mine, al unui iaz de decantare, al unei halde, ar trebui să spunem care sunt efectele potențiale și ce măsuri compatibile cu cerințele de mediu, pot fi luate.

Dna Osiceanu Gabriela precizează că efectele asupra mediului nu pot fi estimate de către o autoritate, este necesară părerea specialiștilor.

Dl prof. Anastasiu Nicolae arată că statul nu a putut face nimic până acum, toți cei care au vizitat o zonă minieră știu, că sunt o multitudine de dezastre rezultate din activitatea din ultimii 50 de ani, pentru care nu s-au luat măsuri, iar acum, dintr-o dată, nu se pot da ape curate, sunt lucruri moștenite.

Afirmă că noi putem pune condiții pentru activitățile miniere care se vor desfășura în viitor.

Consideră că trebuie găsită soluția clară, prin care, s-ar putea încuraja dezvoltarea, adică valorificarea resurselor pe care le avem, numeroase, variate, diverse, studiate într-un anumit mod și

cu rezultate despre ele.

Trebuie să se suprapună zonele acestea, cu zonele de pajiști, cu cele din „Natura 2000” și să se stabilească în ce măsură, un iaz aflat într-o localitate, influențează, spre exemplu, prin stabilitatea mecanică, o șosea.

Trebuiesc realizate acele hărți care să fie suprapuse și să rezulte zonele protejate, pajiștile ș.a.m.d.

DI Găman Mihai Sorin face precizarea, că trebuie respectată legislația, în privința modului în care se vor face aceste evaluări și că ele se vor realiza întocmai.

Toate acțiunile care se discută, se discută prin prisma modului în care s-a construit strategia și, concret, în legea minelor. Acești pași care trebuiesc parcurși în implementare, sunt prinși în toate documentele de care se discută și nu trebuie să așteptăm strategia ca să facem corelarea cu siturile contaminate, acea suprapunere a datelor reprezintă o acțiune în derulare.

Procedurile se desfășoară conform legii, de sine stătător. Trebuie să se înțeleagă prevederile generale, ca linii de acțiune, iar abordarea este diferită, când este vorba de proiecte punctuale. Nu este benefic să se grăbească o procedură, chiar dacă toată lumea își dorește ca strategia să apară în acest an.

DI. Secretar de stat Petre Alexandru Frătean își exprimă satisfacția pentru conținutul discuțiilor și convingerea că, vor fi contribuții serioase din partea tuturor părților implicate.

Precizează faptul că, dincolo de conținut, cel mai important scop al acestui document, este să fie legiferat, de aceea este important să fie finalizat la timp. În ceea ce privește conținutul strategiei, el trebuie să ofere atât direcțiile, țintele, restricțiile în a le atinge, astfel încât să rezulte un document valabil, la care să ne putem raporta.

Invită membrii grupului de lucru la o muncă asiduă, pentru finalizarea documentului, astfel încât să fie aprobat și să rezolve problemele în domeniu.

Mulțumește și urează succes grupului de lucru.

DI Găman Mihai Sorin solicită membrilor grupului de lucru, să-și specifice adresele de email și astfel, prin intermediul platformei online care se va crea, să se lucreze mai bine, ori de câte ori vor apărea probleme, acestea să fie comunicate oportun, pentru a fi rezolvate.

DI. Secretar de stat Frătean Petru – Alexandru declară închisă ședința și își ia rămas bun.

TABEL ANEXĂ CU PARTICIPANȚII

Nr. crt.	NUME/PRENUME	INSTITUȚIA	SEMNĂTURA
1.	FRĂȚEAN Petru – Alexandru	Ministerul Economiei, Secretar de Stat	
2.	GĂMAN Sorin	Ministerul Economiei, Direcția Resurse Minerale	
3.	ANASTASIU Nicolae	Academia Română	
4.	CETEAN Valentina	Institutul Geologic al României	
5.	ZLĂGNEAN Marius	I.N.C.D.M.R.R.București	
6.	OSICEANU Gabriela	Ministerul Mediului	
7.	HINTEA Camelia	Ministerul Mediului	
8.	CIOACĂ Doina	Ministerul Mediului (Direcția Biodiversitate)	
9.	ISAC Gabriela	Ministerul Mediului	
10.	ISTRATE Gabriela	Ministerul Mediului (D.G.D.S.C.P.)	
11.	CLECIU Constantin	Ministerul Economiei, Direcția Resurse Minerale	
12.	GHEORGHE Elena	Ministerul Economiei, Direcția Resurse Minerale	
13.	POPESCU Cristian	Ministerul Economiei, Direcția Resurse Minerale	
14.	SABOTICI Ștefan	Ministerul Economiei, Direcția Resurse Minerale	
15.	SURDU Irina	Ministerul Economiei, Direcția Resurse Minerale	
16.	CĂLIN Gherghina	Ministerul Economiei, Direcția Politici Industriale	
17.	OBĂCESCU Mihai	Ministerul Economiei, D.P.A.P.S.	
18.	ZIDARU Diana	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	
19.	HORUMBĂ Victor	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	
20.	BĂLĂEȚ Ruxandra	Ministerul Apelor și Pădurilor	
21.	VOINEAG Nicolae	Ministerul Energiei	
22.	LUNGOCI Camelia	Ministerul Transporturilor	
23.	STERE Constantin	Ministerul Culturii și Identității Naționale	
24.	MIHAI Ovidiu Sorin	Agenția Națională pentru Resurse Minerale	
25.	MIHAI Horia Ioan	Agenția Națională Apele României	
26.	MARCHIDAN Elvira	Agenția Națională Apele României	
27.	DOGARU Lucian	Radioactiv Mineral Măgurele S.A.	
28.	LAMBRU Eduard	Radioactiv Mineral Măgurele S.A.	
29.	FULGA Mihaela	INSP CNHRMC	